

Tehdään yhdessä hyviä vuosia

HENKILÖSTÖMITOITUS
VANHUSTENHUOLLON YKSIKÖISSÄ

SUPER

Vanhuspalvelulaki säättää, että toimintayksikössä on oltava henkilöstö, jonka määrä, koulutus ja tehtävärakenne vastaavat toimintayksikön palveluja saavien iäkkäiden henkilöiden määrää ja heidän toimintakykynsä edellyttämää palvelun tarvetta ja joka turvaa heille laadukkaat palvelut. Pitkäaikaista hoitoa ja huolenpitoa turvaavat sosiaali- ja terveyspalvelut on toteutettava niin, että iäkäs henkilö voi kokea elämänsä turvalliseksi, merkitykselliseksi ja arvokkaaksi ja että hän voi ylläpitää sosiaalista vuorovaikutusta sekä osallistua mielekkääseen, hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä edistävään ja ylläpitävään toimintaan.

Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista 2012/980

SUOSITUKSET HENKILÖSTÖN VÄHIMMÄISMÄÄRÄSTÄ

Henkilöstön mitoituksen lähtökohtana ovat aina asiakkaat ja heidän tarpeensa.

Asiakkaiden fyysinen, kognitiivinen, psyykinen ja sosiaalinen toimintakyky ja palvelujen tarve vaikuttavat tarvittavaan henkilökuntamäärään.

Henkilöstöön lasketaan mukaan asiakkaan välittömään hoitoon osallistuvat sosiaali- ja terveydenhuollon työntekijät.

Lähiesimiehet ja kuntoutushenkilökunta huomioidaan henkilöstömitoitukseen vain välittömään asiakaskohtaiseen työhön osallistumisen osuudella.

Hoiva-avustajat tai muu henkilökunta, jolla ei ole sosiaali- tai terveydenhuollon ammatillista peruskoulutusta, sisällytetään henkilöstömitoitukseen vain siltä osin kuin he tekevät välitöntä asiakastyötä. **Avustava henkilökunta ja hoiva-avustajat eivät kuitenkaan voi olla yksin työvuorossa, eivätkä he saa vastata lääkityksistä.**

Oppisopimusopiskelijat lasketaan henkilöstömitoitukseen vasta, kun he ovat suorittaneet opinnoistaan kaksi kolmasosaa.

Työnantaja varmistaa aina sijaiseksi palkatun opiskelijan ammattitaidon ja antaa sen perusteella hänelle työtehtävät.

Suosituksen mukainen henkilöstön vähimmäismitoitus tarkoittaa **todellista mitoitusta, jossa poissaolevat työntekijät korvataan sijaisilla**. Pysyvä varahenkilöjärjestelmä on tästä syystä perusteltu vaihtoehto.

Suosituksen mukainen ehdoton henkilöstön vähimmäismäärä

TEHOSTETUSSA PALVELUASUMISESSA JA VANHAINKODEISSA HENKILÖKUNNAN EHDOTON VÄHIMMÄISMÄÄRÄ ON 0,50 HOITOTYÖNTEKIJÄÄ ASIAKASTA KOHDEN.

TERVEYSKESKUSTEN VUODEOSASTOJEN PITKÄAIKAISHOIDOSSA ON 0,60–0,70 HOITOTYÖNTEKIJÄÄ ASIAKASTA KOHDEN.

NÄIN LASKET HOITAJAMITOITUKSEN: ESIMERKKI 0,50

Asiakkaita on 25. Hoitajia on yhteensä 12,5.

$$12,5/25=0,50$$

Aamulla on töissä 4 hoitajaa.

$$4/25= 0,16$$

Iltavuorossa on töissä 4 hoitajaa. Asiakkaita on 25.

$$4/25=0,16$$

Yövuorossa valvoo yksi hoitaja.

$$1/25=0,04$$

Vapaapäivällä 3,5 hoitajaa.

$$3,5/25= 0,14$$

$$\text{MITOITUS ON: } 0,16 + 0,16 + 0,04 + 0,14 = 0,50$$

Kokoaikaisen työntekijän (100 %) työaika on pääsääntöisesti 7 tuntia 45 minuuttia (7x60 min + 45= 465 min). Se on 1,0 työntekijää.

Huomioi, että osa-aikaiset eivät tee täyttä työpäivää. Esimerkiksi pätkäaamu 5 tuntia on vain 0,65 työntekijää.

SUPERIN OHJEET: MITÄ TEHDÄ, KUN HENKILÖSTÖMITOITUS ON RIITTÄMÄTÖN?

1. Työpaikalla tulee ottaa asia riittävän vahvasti esille. Näin annetaan työnantajalle mahdollisuus korjata tilanne.
2. Ota yhteys ammattiosastoon tai luottamusmieheen. Ammattiosasto tai luottamusmies voi järjestää yhteisen tapaamisen työnantajan kanssa.
3. Tee kirjallinen selvitys työpaikan tilanteesta.
4. Lähetä selvityspyyntö kunnan vanhuspalveluista vastaavalle toimielimelle, esim. sosiaalijohtaja, perusturvalautakunta.
5. Jos mitään ei tapahdu, tee hallintokantelu aluehallintovirastoon.
6. Toimita kantelu allekirjoitettuna aluehallintoviraston kirjaamoon.
7. Aluehallintoviraston tarkastaja selvittää tilanteen.

YKSITYISET PALVELUNTUOTTAJAT

8. Yksityisellä palveluntuottajalla on aluehallintoviraston tai Valviran myöntämä lupa palvelujen tuottamiseksi. Luvassa määritellään mm. asiakasmäärä, henkilökuntarakenne ja henkilökunnan määrä.
9. Selvitä edellä lueteltujen toimenpiteiden lisäksi yrittäjän lupatiedot.

LÄHTEET

Laatusuositus hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palvelujen parantamiseksi STM julkaisuja 2013:11

Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvveluista 2012/980

TYÖTÄ LÄHELLÄ IHMISTÄ

SuPer on Suomen suurin sosiaali- ja terveydenhuoltoalan toisen asteen tutkinnon suorittaneiden ja alalle opiskelevien ammattiliitto.

SUOMEN LÄHI- JA PERUSHOITAJALIITTO SUPER RY

Ratamestarinkatu 12, 00520 Helsinki

puh. 09 2727 910

faksi 09 2727 9120

www.superliitto.fi

SUPER